

Austatud Eesti Maaülikooli pearaamatupidaja- rahandusosakonna juhataja, eelmisel kuul saatsite UNIVERSITASE liikmele kirja, kus viidates 25.maist 2018 isikuandmete kaitse üldmääruse jõustumisega ning seal toodud oluliselt rangemate isikuandmete kaitse nõuetega, teatate, et lõpetab maaülikool alates **01.jaanuarist 2019** oma töötajatelt ametiühingute liikmemaksude kogumise ja seega maksude ühingutele edasi kandmise.

Tõden, et Teie etteteatamine oli murettekitav ja seepärast lasime antud määrust juriidiliselt avada nii Eesti kui Brüsseli koostööpartneritel. Mõlemad tulid samadele järeldustele, millest kokkuvõtte esitan:

***Ametiühingu liikmemaksu kinnipidamisest ja ülekandmisest
tööandja poolt isikuandmete kaitse üldmääruse spektrist hinnatuna***

25. mail 2018 rakendunud isikuandmete kaitse üldmäärus ei ole oma sisult uus dokument. Kuuluvus ametiühingusse on tõesti eriliiki ja kaitstud isikuandmete hulka kuuluv info. Isikuandmete kaitse ei ole iseenesest rohkem ega vähem tähtsam kui teised põhiõigused. Eesti Vabariigi põhiseaduse § lõik 5 sätestab, et töötajate ja tööandjate ühingutesse ja liitudesse kuulumine on vaba. Töötajate ja tööandjate ühingud ja liidud võivad oma õiguste ja seaduslike huvide eest seista vahenditega, mida seadus ei keela. Ametiühingu liikmemaksu kinnipidamine ja ülekandmine tööandja poolt on pikaajaline ja toimiv praktika Eesti Vabariigis. See on ametiühingute tegevuse sujuvaks ja eesmärgistatud toimimiseks oluline. See on mõistlik ja kannab endas hea usus printsiipi – teha ühiselt koostööd töötajate töötingimuste kontrolli ja parandamise nimel. Eesti Vabariigi põhiseaduse § 29 lõik 4 kohaselt on töötingimused riigi kontrolli all. Seda põhiseaduslikku ülesannet aitavad riigil täita ametiühingud tegutsedes ametiühingu seaduse alusel. Kui inimene on tööandjale andnud oma avaldusega soovi ehk nõusoleku ametiühingu liikmemaksu kinni pidada ja üle kanda, siis sellega on tööandja selle avalduse kohane tegevus absoluutselt kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega.

Tööandjale töötlemiseks esitatakse töötaja poolt rida teisi isikuandmeid, nagu andmed laste ja nende vanuse kohta (erinevate puhkuste arvestamine), andmed haigestumiste kohta (töövõimetuslehe vormistamine) jt. Nii nagu ametiühingu liikmemaksu, peab ka neid isikuandmeid tööandja töötlemise erilise delikaatsusega ehk töötlemise neid eesmärgipäraselt ja mitte kasutama töötaja vastu. Tööandja vastutus oma töötajate eest on oluline ülesanne, mida tööandja peab täitma parimal võimalikul moel.

Lisaks eeltoodule, andmekaitse üldmäärus ei keela ära toimivat ja seaduslikku praktikat, kus töötaja nõusolekul suunatakse tema töötasu ositi erinevatele arvelduskontodele.

Järeldus: andmekaitse üldmäärusele viidata eesmärgiga mitte kinni pidada ja üle kanda ametiühingu liikmemaksu töötaja avalduse alusel on seaduslikult põhjendamatu. See oleks materiaaõigusnormi täiesti valesti kohaldamine. ...

Loodan, et vaatate üle enda varasema otsuse, juhul kui vajate otsuse tegemiseks juriidiliselt vormistatud seisukohti, mis viib õigusvaidluseni -palun andke märku.

Soovides kauneid lähenevaid Jõule

Vladimir Viies PhD, MD in Education
UNIVERSITAS juhatuse esimees
ETUCE HERSC liige